

dustrigren, Tøjtrykkerne har boycot-
tet de Huse, der anvender Kvinder,
Typograferne føre alt i mange Aar
en mer eller mindre ridderlig Strid
for helt at lukke det kvindelige
Element ude. Dette sidste Forbund
har vedkendt sig, at de ikke vil op-
høre med Kampen, selv om Kvinderne
opnaa samme Løn.

Men dette Argument om Lønnen
er jo ikke heldigt at føre frem for
Lovgivningsmagten. Derfor har man
fundet paa andet.

Loven af 1892, der regulerer Ar-
bejdstiden og forbyder Natarbejdet for
Kvinder, har ogsaa givet det ønskede
Resultat.

Arbejdsgiverne bleve til syvende
og sidst kede af at betale Bøder, saa
snart de i travle Tider maatte lade
deres kvindelige Arbejdspersonale ar-
bejde lidt over Tiden. Saa afskedigede
de Kvinderne og erstattede dem med
Medlemmer af det stærke Køn — ja,
rigtig nok det stærke, thi naar det
gælder at fortrænge Kvinden, maa
man anlægge Beskyttelsesmasken.
Man har talt saa smukt om Hygieine,
Dødelighed blandt Børn, Befolknin-
gens Aftagen. Jo, vi kender dem, disse
smukke Fraser!

Det er mærkeligt, at disse Menne-
sker, der viser saa stor en Interesse
for Fremtiden, at de ikke griber til
at bekæmpe Alkoholen. Paa Ar-
bejderkongresser hører man aldrig et
Ord herom. Og dog ved enhver,
hvor nedbrydende Alkoholen er for
Slægten. I Sandhed, det vilde være
bedre at forbyde Manden at drikke,
end at forhindre Kvinden i at spise.

Og det er i Slægtens Interesse,
det er for at højne Landet, at
man fratager Kvinden Arbejdet; det
er i Humanitetens Navn, at man vil
føre Kvinden tilbage i Afhængigheden
ved at tvinge hende til at tigge sit
Brød af Manden.

Men ved man da, hvad det vil
sige?

Af al Uretfærdighed er denne den
afskyeligste, thi Uligheden mellem
Klasserne er kun Uretfærdighed, men
Uligheden mellem Kønnene er des-
foruden ogsaa dybt umoralsk og leder
til al Slags Nedværdigelse.

Hør en Gang et Eksempel paa
disse Reformivrerers Ærlighed!

I Trykkerierne er de Kvinder, der
trykkede Morgenbladene, blevne af-
skedigede. Jeg kan blandt andre nævne
Kunst- og Industritrykkeriet, der be-
skæftigede 200 kvindelige Sættere og
som nu kun beskæftiger 14; og videre
det Trykkeri, hvor „Kvindernes Dag-
blad“ trykkes. Nu, velan, i disse
selvsamme Trykkerier, hvor Kvinden
er jaget bort fra Sættersalen, har hun
Adgang til et tilstødende Lokale, hvor

hun kan forblive i hele syv af Nat-
tens Timer for at folde den Avis
sammen, det er hende forbudt at sætte,
var det ogsaa kun i 5 Minutter af
den Tid.

Et andet Eksempel!

Den samme Tekst, der siger, at
denne Lov skal tillæmpes ogsaa for
Handelen, undtager udtrykkelig Bryg-
gerierne, Ølhallerne.

Der ser man ingen Fare for
Kvindens Sundhed, for Slægten, for
Fædrelandet!

Børnene.

Af Erindringen.

Min Barndoms Kammerater var en
ældre og en yngre Broder. Da vi
voksede fra Barnepigens almægtige
Indflydelse, blev Huslæreren en lige-
saa vigtig Personlighed for os, som
hun før havde været; hans Egenheder
blev Genstand for vort Studium og
vor Kritik ligesom hendes tidligere.
Længe før jeg selv blev indlemmet i
de skolesøgendes Række, holdt jeg af
at gøre smaa Besøg i Skolestuen,
hvor man syntes vel stemt mod det
kvindelige Element. Saa meget bedre
kunde jeg da spille den fortroliges
Rolle overfor den store Broder, kunde
skønne, om det var med Rette eller
Urette, at Læreren slog ham og slog
haardt, endda han kun havde tynde
Lærredsbukser paa. Vi kunde trium-
fere sammen over den Tilrettevisning,
jeg gav „Mandfolket“, da han vilde
bære mig op ad Trappen og tilmed
kysse mig, og jeg saa greb et vredt
Tag i hans løse Paryk. Ved Eksamen,
da baade Præst og Degn kom og tog
Sæde ved det store, runde Bord i
„Salen“, kunde jeg gøre Tjeneste som
Spion ved under Frokosten at liste
mig ind og kigge i Karakterlisterne
o. m. m.

Længt bedre blev det dog, da jeg
selv fik Borgerret i Skolen og kunde
følge Brødrene ikke blot i Legen, men
ogsaa i Arbejdet og helt op til det
runde Bord; da jeg paa denne store
Dag ikke længer skulde nøjes med at
spise Kirsebær, mens de andre blev
eksaminerede — efter Traditionen
skulde der være modne Bær paa denne
Dag — men af og til blev kaldt ned
af Træet for at diske op med mine
nyerhvervede Kundskaber. Af selve
Undervisningen husker jeg kun lidt —
maaske fordi Timerne gled som Perler
paa en Snor; thi jeg har ikke glemt
de bitre Taarer, jeg græd nede i
Dagligstuen hos min Moder over Hul-
søm og Stikkesting, mens jeg forgæves
tiggede om Lov til at gymnastisere
sammen med Drengene. Og jeg
husker mangt et godt Ord af min
Lærer — saa vel som enkelte blaa
Striber over Armen. Men hvor længe
var Eva i Paradis! Da jeg var fyldt
ni Aar blev først den ene og lidt
senere den anden af Brødrene sendt
bort til en Latinskole, og der blev
gjort Ende paa det glade Samliv og
Samarbejde, som ogsaa af Læreren
mindedes med Forkærlighed mange,

mange Aar senere. Der blev kastet
en Skygge paa min Vej . . . og
naar jeg tænker mig ret om, tror jeg
næsten, at den har ligget der siden.

En Tilhænger af Fællesundervisning.

N. Zahles Skole.

Som det længe har været paa-
tænkt har Frk. Zahle nu overdraget
Stillingen som Overbestyrer af Skolen
til Frk. Henriette Skram.

Der er med vemodige Følelser,
man ser hende træde tilbage fra denne
Virksomhed, denne Skole eller, som
det jo egentlig hedder, disse Skoler,
som hun har skabt af intet, og som
hun fyldte saa helt med sin — uden
at tage Ordet forfængeligt — store
Personlighed. Man kan være mere
eller mindre i Overensstemmelse med
Skolen og den Retning, som den efter-
haanden har taget, men man kan ikke
undgå at bøje sig i Beundring og
Taknemlighed for det Værk, der nu
med det gamle Aarhundrede er fuld-
ført, denne Kvindegerning, der har
strakt sin Indflydelse langt ud over
sit umiddelbare Omraade. Man kan
have savnet Frk. Zahle selv eller i
det mindste af og til et sympatisk
Tilraab fra hende under Kampen for
Kvindernes Rejsning, men man kan
ikke nægte, at det er hende, der har
bygget den første og vigtigste Kvin-
dernes Bygning i Danmark, en Byg-
ning, hvorfra der i rigt Maal er gaaet
Lys ud over Landet til Skole og Hjem.
Som den nu staar der med sine mange
Sidefløje og Taarne kunde man synes,
at den ikke taalte Om- eller Tilbyg-
ninger. Men man ved dog baade,
at den ny Tid stiller ny Krav, og at
den ny Bestyrerinde har Ideer af sine
egne, selv om de ikke hører til de
mest moderne. Det er derfor glæde-
ligt — som det vel egentlig var selv-
følgelig — at det er paa hendes
Skuldre, Frk. Zahles Kappe er fal-
den. Gid hun maa faa Kræfter til
at føre Værket videre!

Det vil blive interessant at følge
Skolens Udvikling ind i det ny Aar-
hundrede.

K. F.

Program for Dansk Kvindesamfunds Fællesmøde

paa Højskolehjemmet i Odense
den 20. og 21. Maj 1900.

Den 20de Maj Kl. 2 1/2:

Fællesstyrelsen holder Møde.

4. Hr. Folketingsmand cand. phil.
Herman Trier indleder en For-
handling om Kvindens Valgret.
Fællesspisning.

Den 21de Kl. 10.

(Møde af de Delegerede).

Dagsordenen:

1. Formanden aflægger Beretning.

2. Kredsene aflægger Beretninger.
3. Regnskab og Overslag fremlægges
henholdsvis til Godkendelse og
Efterretning.
4. Forslag fra Svendborg Kredsen
om at Slutningen af § 5 fra „Til-
lidsmændene har Ret o. s. v.“
udgaar; indledes af Fru Bonde-
gaard.
Frokostpause.

Kl. 1 1/2.

5. Fru Berg Nielsen indleder For-
handling om:
a) Lovforslag om Barselforsikring.
b) Lovforslag om Enkeunderstøt-
telse i Forbindelse med Revi-
sion af Alderdomsunderstøt-
telsesloven.
c) Ændring af Tyendeloven med
Beskyttelse for mindreaarigt
Tyende.
6) Valg af Fællesstyrelse, Tilsyns-
mænd og Stedfortrædere.
7. Fastsættelse af Samlingsstedet for
næste Aarsmøde.

Kl. 4 Sejlur op ad Aaen til Fruens
Bøge, hvor den ny Fællesstyrelse ven-
tes at ville holde et Møde.

Sygepleje i Danmark.

Under den Overskrift finde vi i
det engelske Ugeblad *The Nursing
Record Hospital World* for den 7de
April følgende Artikel, der vil læses
med Interesse ogsaa her hjemme.

Kære Frue!

De har vist mig den Ære at bede
mig skrive en kort Artikel om, hvilke
Reformer der tiltrænges i Sygeplejen
i Danmark.

Da der utvivlsomt trænges til
mange Reforme, tror jeg, det vil
være det klogeste kun at skrive om
dem, der er mest nødvendige.

Danske Hospitalsplejersker har —
i det mindste i Hovedstaden — for-
holdsvis god Bolig, god Kost og god
Løn, og siden Juli Maaned 1899 har
de en organiseret Forening; det, som
de nu trænger mere til end noget
andet, er Tid til at udarbejde deres
Planer og Sindero til at bringe dem
til Udførelse.

Dersom jeg ejede en Tryllestav
og kunde ønske en god Ting for
danske Sygeplejersker, vilde jeg der-
for sige:

„Lad dem blive afløst fra deres
Arbejde 3 Gange i Døgnet i Stedet
for 2 Gange!“

Naar denne Reform er indført, vil
Sygeplejerskerne ikke være overan-
strængte, men deres legemlige og aan-
delige Velbefindende vil forøges, saa
de bliver i Stand til at drage Forde
af den teoretiske og praktiske Under-
visning, som bydes dem. Da vil de
forstaa, hvor stor Støtte Kvindesagen
kan yde dem, deres Nerver vil blive
stærke nok til, at de kan undvære
udenforstaaendes Ledelse, og de vil
lære selv at ordne deres Forhold. De
vil udvikle „Undervisningen“, saa de
faar en virkelig Skole, og som Følge
deraf vil de faa en af Staten aner-
kendt Eksamen med tilhørende Ju-

En Undervisningsmethode

ved Johanne Münter.

I.

Naar man paa en Rejse kommer
i Berøring med Amerikanerinder, for-
bauses man over den levende og be-
standig vaagne Iagttagelsesevne de
have. Hver Ting de se bringer dem
hundrede andre i Erindring, Oprindel-
sen deraf drøftes, Holdbarheden eller
Ikke-Holdbarheden afvejes. Malerier
giver Anledning til Diskussion om
hvad der findes af lignende i den ene
eller anden Stads forskellige Museer.
Se de en Gipsstatue i en Butik,
spørge de hinanden om, hvor det var
de saa den oprindelige? Billedhugge-
ren drøftes og hvad andet af ham de
have set passerer en hurtig Revue
tor deres Tanker. Hele denne Liv-
lighed og Optagethed overvælder os

andre saaledes, at vi føle os dobbelt
saa tunge som ellers.

Et saadant levende Spørgsmaal-
tegn med samt Veninde har jeg mødt
paa mine Rejser. Hun var Lærerinde
ved en meget stor Skole i Chicago.
Paa hendes Visitskort stod:

Miss N. N.

Editor of Plan Books.

Hun bad mig om jeg vilde give
hende Oplysning om vore Højskoler
og satte mig i Udsigt, at jeg skulde
faa, hvad jeg skrev herom, ind i en af
hendes „Plan-Books“, hvorfra hun ud-
gav mindst en om Maaneden. Ud-
givelsen af disse indbragte hende saa
meget, at hun hver Sommer rejste til
Europa. Hvad hun indsamlede af
Viden her, anbragte hun i det næste
Aars „Plan-Books“. Hun bad mig
sende sig en praktisk Rejseplan gen-
nem Skandinaviens Lande, som nu
ogsaa kunde glæde sig til hendes Be-
søg samt til at skulle figurere i hendes
Bøger.

Lige efter Jul fik jeg nogle Prøver
af disse „Plan-Books“ fra hende. Jeg
fandt dem at være Anvisninger til
Lærerinder, en Slags Arbejdsplan for
dem til Vejledning i den Kunst at
holde Elevernes Opmærksomhed i
bestandig Aktivitet! Disse Anvisnin-
ger henvendte sig snart til Lærerinden
med gode Raad, snart talte de direkte
til Eleverne paa Lærerindens Vegne,
og det er let nok at finde ud af, hvem
der tales til. Børnene lære ikke en
triviel Udenadsopremsning. Nej —
deres Tanke maa fanges for hver en
Opgave, der er sat dem.

For nu at nævne nogle Eksempler
herpaa vil jeg begynde med December
„Plan-Book“. 3dje December er Fest-
dagen i Illinois, en Mindefest, der
kalder Tankerne tilbage til 1818, det
Aarstal, da denne Stat blev optaget i
den amerikanske Union. Jeg vil nu
lade min Miss tale:

„Gør Forberedelser til Illinois
Dagen. Naar Eleverne gaar hjem
Dagen iforvejen, saa giv dem hver en

Papirstrimmel, hvorpaa der staar
Spørgsmaal, der skulle besvares, Emner
der skulle gennemgaaes under Hjemme-
studiet; saaledes at de næste Morgen
kunne møde vel forberedte med deres
Svar. Disse Emner kunne f. Eks.
være: „Lincoln som Dreng! Lincoln
i sin Manddomsalder og som Præsi-
dent! Fortællinger om Lincoln der
illustrerer hans Godhed! Grants
Drengaar! Grants Carrière som Sol-
dat! Grant som Præsident! Hvor er
der i Staten Illinois rejst Monumenter
for disse Mænd? Indianerne i Illinois!
Universiteter i Illinois! Hospitalerne,
Floderne, Jernbanerne, Minerne, Hø-
sten — altsammen i Illinois!“

(Til dette Studie — som vil give
en god Oversigt — anbefales saavel
Lærerinder som Elever at benytte
*Kind's Haandbog over De Forenede
Stater*).

„Skriv paa den sorte Tavle“ fort-
sætter Miss N. N. „Illinois Dagen, d.
3dje December. Hæng Portrætterne
af Lincoln, Grant og Logan op paa